PARENTS EDUCATION, TODAY

Daniel Mara
Prof., PhD., "Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract:Families wich are choosing to participate in parental education programs show a particular concern for their education and their work should be considered equal to that made by teachers in schools, and for this reason should be welcomed with respect and appreciation. Both these families and institutions organizing training programs work on the noble task of helping new generations achieve educational success by promoting personality development in their entirety.
Parental education programs are a response to the current social circumstances, which impose through their peculiarities, the use of new parenting practices that allow parents to grow children adapted to current social conditions but also flexible to adapt to future contexts. If we refer to the current context, we can say that the rapidity with which changes in the social sphere, the alteration of the family status, the anxiety manifested in the area of parenthood lead parents to feel the need for specialized support in order to acquire new practices for the exercise of parenthood. These purchases are necessary if we take into account that parenting practices are perceived as the most influential factor in children's outcomes.

Keywords: parental education, partnership, evolution, development, training

1. Educația parentală/educația părinților

Educația parentală/educația părinților reprezintă un ansamblu de acțiuni educative care urmăresc sensibilizarea indivizilor în legătură cu valorile, strategiile și practicile educative parentale, dobîndirea unui sistem de cunoștințe și abilități necesare creșterii, îngrijirii și educării copiilor, pregătirea adulților pentru asumarea rolului și responsabilităților de părinte, formarea competențelor specifice statutului de părinte, exercitarea eficientă a funcțiilor educative în calitate de părinți, dezvoltarea atitudinilor parentale (Bocoș, 2016, pp. 51-52).

Scopul derulării programelor de educație parentală este acela de a dezvolta la părinți competența parentală, de a profesionaliza rolul parental, în concordanţă cu dezvoltarea societăţii şi aşteptările tot mai mari, în ceea ce-i priveşte pe copii dar şi pe părinţi. Educaţia parentală se adresează tuturor categoriilor de părinţi, fără excepţie, vizînd activarea resurselor parentale intrinseci, formarea şi dezvoltarea competenţelor şi abilităţilor educative şi nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Educația parentală, ca formă de intervenție socială, urmărește să transmită părinților, prin intermediul programelor de formare la care aceștia participă, cunoștințe și informații cu scopul dezvoltării abilităților și competențelor parentale care sunt eficiente pe termen lung. Modalitățile de intervenție social, în special de consiliere, sunt proiectate și organizate individualizat cu fiecare persoană în parte. Odată cu dezvoltarea programelor de educație parentală se introduce o nouă viziune a intervenției sociale care pune accent pe modificarea modului de a gîndi al oamenilor, pe interiorizarea unor norme și valori pe care grupul le impune. Lunga perioada de tranziție și schimbările rapide în toate segmentele vieții sociale au generat o ruptură între educația în familie și cea școlară. Părintele depășit de stress-ul zilnic ignoră rolul important pe care îl are în educația copilului, în implicarea lui în formare. Mulți părinți văd școala ca singura instituție responsabilă de educația copilului și delegă școlii aproape în totalitate această sarcină. Datorită existenței acestei discrepanțe, se dezvoltă foarte mult influența grupului de egali asupra copilului, iar efectele sunt, de multe ori, negative.

BDD-A27895 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:42:05 UTC)

Conținutul educației parentale vizează cunoașterea și acceptarea propriului copil cu nevoile sale educaționale, înțelegerea nevoilor educaționale ale copilului, a comportamentului și a conduitei copilului, manifestarea unei atitudini pozitive în abordarea trăsăturilor personalității copilului, cunoașterea etapelor de dezvoltare psihoindividuală a copiilor, stabilirea unor interacțiuni și relații funcționale de comunicare, colaborare și parteneriat între părinți și copii, însușirea unor strategii eficiente de comunicare interpersonală și de soluționare a conflictelor în familie (Bocoș, 2016, p. 52).

2. Școala pentru copii și școala pentru părinți

Evoluţia rapidă a societății actuale, modificarea statutului familiei, atribuţiile crescute ale femeii fac ca rolul şcolii să fie reconfigurat, nu numai în ceea ce priveşte educaţia copiilor ci şi a părinţilor. Școala, ca instituție partener a familiei, în procesul de educație a copiilor, are şi menirea de a asigura părinţilor asistenţă de specialitate informîndu-i asupra etapelor de evoluţie a copiilor, venind în sprijinul celor ce întîmpină dificultăţi în înţelegerea rolului de părinţi şi în îndeplinirea cu succes a educării propriilor copii. Din perspectiva unei analize sistemice, educația părinților apare ca o dimensiune a educației permanente și desigur, a educației adulților.

Pentru copil, familia reprezintă primul său univers afectiv şi social. Trăsăturile şi coordonatele personalităţii se cristalizează în raport cu modelul şi natura situaţională trăită în mod direct, nemijlocit, de copil, în mediul familial, iar atitudinile părinţilor au consecinţe durabile asupra personalităţii în formare a acestuia. În general, cei doi părinţi, deşi implicaţi egal în procesul de educaţie, deţin roluri diferite.

Avînd în vedere educația pe care un părinte trebuie să i-o ofere propriului copil, cu siguranță părinții copilului sunt cei mai potriviți pentru a realiza acest deziderat, deoarece ei îl cunosc cel mai bine. În acest demers un pas important este acela de a se informa și pregăti, de a cere sprijin la specialiști atunci cînd situația impune acest lucru, și nu de a delega această responsabilitate altora. Din nefecire, în ultima perioadă de timp, mai mult ca oricînd părinții își înscriu copiii la diferite activități extracurriculare cu argumentul că trebuie să fie cît mai bine pregătiți, că au preocupări pentru aceste activități etc. De foarte multe ori, aceste implicări ale copiilor în multe activități maschează un alt scop real și anume acela de a le ocupa copiilor timpul, în așa fel încît părinții să aibă timp pentru ei și pentru activitățile profesionale.

Familia este prima instituție socială care trebuie să se ocupe de formarea personalității copiilor și tinerilor. Modalitatea și calitatea acestui proces de formare își pune amprenta decisiv asupra evoluției ulterioare a tinerilor. Este important ca în familie să se manifeste dragostea adevărată față de copii prin petrecerea timpului împreună și mai ales, prin susținerea copiilor în activitățile pe care le practică. Odată cu modernizarea stilului de viață și dezvoltarea tehnologiilor, în momentul de față, pot interveni multe obstacole în procesul de educație din familie, fapt care necesită o informare și antrenare a părinților în procesul de educare a copiilor.

De asemenea, este important ca familia să coopereze cu școala în direcția formării copiilor pentru activitățile care le prilejuiesc însușirea unor experiențe sociale importante și îmbogățirea orizontului cultural-științific, contactul cu valori ale culturii naționale și universale. Ca urmare, fiecare părinte trebuie să își formeze propriul model parental iar punctul de referință să fie propriul lor copil. Etapele de formare ale acestui model parental pot fi realizate numai prin conștientizarea anumitor aspecte ale evoluției copilului și înțelegerea rolului pe care îl joacă părintele în formarea propriului copil.

3. Colaborarea dintre părinți în creșterea copiilor

Colaborarea ambilor părinți în creșterea copiilor este esențială. De fapt, dacă unul din părinți încearcă să impună o abordare educațională diferită de a celuilat, rezultatul nu este unul bun, deoarece copilul va fi în confuzie totală. Împărtășirea ideilor în realitate, fie că este

BDD-A27895 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:42:05 UTC)

vorba de lucruri simple sau complexe, trebuie să urmeze o singură cale. Acesta trebuie să devină pentru ei un obiectiv important, în special pentru părinții care sunt separați sau care nu se înțeleg. Dragostea pe care o manifestă ambii părinți pentru copil trebuie să fie baza pentru construirea unei abordări educaționale comune sănătoase.

Părinții aflați în competiție continuă nu fac altceva decît să alimenteze viziunea egoistă și egocentrică a relației lor ca un cuplu. Dacă soții renunță la aceste metode de acțiune inutile și neproductive pentru colaborarea bazată pe strategia de cooperare, rezultatele vor fi văzute atît pe termen mediu, cît și pe termen lung. Adesea, în trecut, rolul tatălui era să ofere sprijin economic, lăsînd sarcina de a crește copiii, soției și instituțiilor sale de învățămînt. Astăzi, pe de altă parte, observăm că tatăl deși este copleșit de viața profesională, reușește să se implice în educația propriului fiu, alături de mamă, relația tată-fiu fiind o cărămidă fundamentală în construirea identității copiilor.

Decalajul generațiilor dintre părinți și copii nu ar trebui să fie văzut ca o problemă, ci să devină impulsul potrivit pentru a nu lăsa mințile copiilor lor la îndemîna noilor tehnici de informare. Mintea trebuie să fie pregătită să audă dialogul părinților, să asimileze și să învețe valorile și principiile vieții într-un mod coerent și eficient. Cooperarea dintre părinți este un semn al maturității relaționale și emoționale puternice. Rezultatele unui astfel de comportament vor avea efecte pozitive asupra copiilor care vor reuși să crească în armonie. Prin urmare, subliniem importanța colaborării dintre părinți în ceea ce privește educația și creșterea lor ca oameni.

Funcția educațională poate fi și cea de orientare, pentru a ajuta copiii în trecerea dificilă a etapelor lor evolutive și apoi să fie complet independenți în alegerile lor de viață. Părinții trebuie să fie puternici și întotdeauna să reprezinte puncte de referință pentru copiii lor. Deși pot fi copleșiți de o mie de stimuli, se recomandă să nu se contrazică unul pe altul în acest demers. Prin urmare, părinții trebuie să fie pentru copiii lor un ajutor constant, coerent și matur. (http://www.unadonna.it/mamma/la-collaborazione-dei-genitori-nelleducazione-dei-figli/109178/)

Propunem cîteva reflecții recomandate celor care au sau se pregătesc să aibă statutul de părinte:

- *Fiecare copil are nevoie de aprobare și de laudă, dar și de reguli, limitări, interdicții*. Fără reguli riscă să aibă carențe în educație, convins că poate să acționeze și să facă tot ce vrea. Cînd viața îl va pune în fața dificultăților, s-ar putea simți nepregătit și în imposibilitatea de a se confrunta cu obstacole.

- *Menținerea unei atmosfere relaxate în familie*. Pentru ca dificultățile zilnice și problemele legate de serviciu să nu influențeze negativ momentele echilibrate din familie, e nevoie de mult efort uman, necesar în primul rînd pentru crearea și păstrarea echilibrului psihofizic, dar și menținerea unui climat pașnic.

- *Cînd părinții au o stare de bine, copiii sunt și ei senini.* La fel se întîmplă și cu situația opusă, dacă suferă, copiii sunt de asemenea neliniștiți și preocupați. Această condiționare emoțională este mult mai puternică atunci cînd copiii sunt mici, deoarece părinții se raportează mai mult la copiii lor prin comunicare non-verbală decît prin cuvinte.

- *Valorificarea fiecărui moment pentru a vorbi cu copiii*. Se recomandă ca fiecare moment posibil să fie valorificat cu scopul comunicării și relaționării dintre părinți și copii: servirea micului dejun, petrecerea timpului în drum spre școală etc., sunt momente importante pentru a vorbi cu fiul și pentru a improviza cîteva jocuri rapide. Și seara, împărtășind povestea zilei, este o modalitate de a interacționa cu copiii și de a construi o relație bazată pe comunicare sinceră și înțelegere.

- *Abordarea cu spontaneitate a unor teme de educație sexuală*. Alegerea unei abordări spontane este indicată, deoarece fiecare părinte cunoaște sensibilitatea copilului lor și știe care

BDD-A27895 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:42:05 UTC)

este cea mai bună modalitate de a discuta sau analiza anumite teme sau situații, fără a provoca reacții greșite.

- *Păstrarea stării de calm în fața unui capriciu al copilului, fără a începe imediat cu reproșuri.* În situații critice, se recomandă să așteptați cîteva minute și apoi să reiterați interdicția într-un mod calm, dar ferm și decisiv.

- *Negația nu pentru a produce efecte trebuie să fie însoțită de atitudinea părintelui de a fi profund convins de acest lucru.Nu* nu trebuie să devină *da* la insistențele copiilor, deoarece copiii sunt talentați în specularea punctelor slabe ale părinților.Prin urmare, trebuie să acordăm o atenție deosebită modului în care impunem interdicția. Aceasta trebuie să se concentreze asupra acțiunii sau a obiectului în cauză și nu asupra persoanei. *Nu* nu trebuie să fie excesiv. E mai bine să se fixeze cîteva obiective simple și realizabile și să se angajeze profund pentru a le respecta. Copiii nu trebuie să fie încărcați cu prea multe reguli. E bine să fie lăsați liberi în interiorul granițelor prestabilite, pentru a-și dezvolta autonomia și judecata și astfel vor deveni mai motivați să respecte regulile, să înțeleagă sensul lor.

- *Satisfacerea trebuinței de securitate a copilului*. Părintele trebuie să convingă copilul că este tot timpul dedicat copilului și îl susține în activitatea școlară. Demotivarea în studiu a copilului poate fi și consecința directă a climatului necorespunzător pe care copiii îl trăiesc acasă. Certurile și indiferența fac dificilă concentrarea copilului pe studiu și obținerea de rezultate bune la școală. Rețeta succesului sigur este participarea părinților la educația copiilor. Aceștia se simt mulțumiți de interesul pe care mama și tata îl demonstrează pentru ceea ce fac și sunt încurajați să progreseze în acest sens.

- *Pedepsele trebuie dozate în funcție de copil, de vîrsta lui.* Copilul trebuie să știe că dacă comportamentul său este greșit, acesta va conduce la anumite consecințe. Calea cea mai bună este aceea a respectului reciproc și a dialogului. (https://www.medicinfamiglia.it/come-educare-i-figli-10-regole-guida-per-mestiere-genitori/).

4. Colaborarea școală-familie

Colaborarea dintre cele două instituții are un rol deosebit de important în asigurarea unei dezoltări și evoluții armonioase, precum și în prevenirea și rezolvarea unor situații critice în care se află copiii. Implicarea părinților în activitățile desfășurate la școală are un impact semnificativ asupra succesului copilului. Prin implicare, părinții le transmit copiilor ideea că sunt interesați de activitățile lor, iar școala este importantă. Conform cercetărilor, copiii unor părinți implicați: absentează mai rar; se comportă mai bine; au performanțe școlare mai bune; acced la nivele mai înalte de educație.

Activitățile în care sunt implicați părinții reprezintă o oportunitate pentru aceștia de a interacționa cu personalul școlii și cu ceilalți părinți. Astfel, ei pot afla informații despre activitățile zilnice și despre climatul școlii, ceea ce îi ajută să afle informații despre modul în care funcționează școala în care învață copilul lor. În ceea ce privește propriul copil, părintele poate astfel să îl ajute în activitățile școlare, dar, în același timp, creează un context adecvat pentru abordarea diverselor probleme și servește ca model de comportament responsabil. Cele mai mari obstacole în calea unei implicări eficiente a părinților în activitățile educative sunt lipsa planificării și lipsa înțelegerii reciproce. Personalul școlii care dorește să elaboreze și să implementeze programe eficiente va trebui să manifeste atît o atitudine deschisă cît și o bună organizare în eforturile sale de obținere a participării părinților. Cercetările au stabilit că cele mai eficiente eforturi de implicare a părinților sunt acelea care oferă părinților o varietate de roluri în contextul unui program bine organizat și pe termen lung. Părinții vor avea nevoie să poată alege dintr-o serie de activități care se adaptează unor programe, preferințe și capacități diferite. Ca parte a procesului de planificare va fi necesar ca personalul auxiliar, din administrație și cadrele didactice să-și evalueze propria disponibilitate față de implicarea părinților și să stabilească modul în care ei doresc să îi implice și să facă uz de ajutorul lor.

BDD-A27895 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:42:05 UTC)

Gradul de implicare a părinţilor în viaţa şcolară a copiilor lor influenţează şi rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cît părinţii colaborează mai bine cu şcoala, cu atît notele copiilor sunt mai mari. Educaţia nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv şcoala, dar nici părinţii; este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părţi implicate. Sunt situaţii în care apar bariere de comunicare între cadre didactice şi părinţi, fie din lipsa de experienţă, fie din lipsa spiritului de echipă. Pentru binele copilului este recomandabil ca, fie prin efortul părinţilor, fie prin cel al cadrelor didactice, astfel de bariere să fie îndepărtate. În multe cazuri profesorii cred că părinţii nu acordă suficientă atenţie copiilor lor sau părinţii consideră că profesorii sunt prea distanţi şi nu se implică suficient (***, 2006, p. 12).

Crearea unui mediu adecvat de învăţare este sarcina familiei şi a şcolii în egală măsură. Copilul are sarcini de învăţare diverse: unele sunt îndeplinite acasă, altele la şcoală, ceea ce asigură un grad similar de importanţă atît profesorilor şi şcolii în ansamblu, cît şi părinţilor şi mediului familial. Implicarea părinţilor poate preveni sau elimina dificultăţi inerente în viaţa unei şcoli. Împreună, părinţii, copiii şi profesorii pot face din şcoală un loc plăcut pentru toţi cei implicaţi în procesul educativ, un mediu bazat pe încredere, comunicare, respect şi flexibilitate. Aşteptările părinţilor şi atitudinile lor privind educaţia copilului sunt la fel de importante ca şi activităţile desfăşurate de cadrele didactice. Cei mai mulţi părinţi doresc să fie implicaţi în educaţia copiilor, dar mulţi nu ştiu cum să devină implicaţi. Cei mai mulţi profesori simt că implicarea părinţilor este esenţială, dar mulţi nu ştiu cum să facă acest lucru. Şcoala are nevoie să încurajeze şi să promoveze implicarea părinţilor ca parteneri (***, 2006, p. 13).

4. Concluzii

Educația familiei și a părinților are în vedere acele acțiuni îndreptate spre exersarea funcției educative și spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare și de interacționare în familie. Educația părinților contribuie la emanciparea socială și spirituală a acestora. Ca **subsistem al educației permanente**, ea răspunde unor nevoi specifice, concrete și oferă modalități alternative și condiții de autoeducație. Pentru îndeplinirea funcției fundamentale a familiei, cea de securizare a copilului, și a rolului său socializator, finalitatea definitorie a educației părinților constă în formarea conștiinței educative a acestora, conștiința necesității unui efort continuu pe măsura evoluției nevoilor, inclusiv a nevoilor de educație ale copilului.

Noţiunea de *competenţă parentală* este de mare actualitate, existînd tendinţa de a profesionaliza rolul parental, în concordanţă cu dezvoltarea societăţii şi aşteptările tot mai mari, în ceea ce-i priveşte pe copii dar şi pe părinţi. Educaţia parentală se adresează tuturor categoriilor de părinţi, fără excepţie, vizînd activarea resurselor parentale intrinseci, mărirea competenţelor şi abilităţilor educative şi nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Educația părinților este o problemă care ar trebui să preocupe mai mult autoritățile și școlile să se preocupe de organizarea și sprijinirea unor activități, de tipul cursurilor, seminariilor oferite gratuit pentru formarea părinților. Investind în părinți, investim în copii, puterea exemplului personal fiind întotdeauna cea mai mare; un părinte educat știe să abordeze și cele mai delicate situații din viața copilului și să le găsească rezolvarea cea mai potrivită. În prezent, există o serie de cursuri organizate în mare parte de ONG-uri sau asociații non-profit al căror scop este acela de a educa, forma părinții pe anumite teme legate de îngrijirea, creșterea și educarea copilului. Din păcate, aceste cursuri nu au acoperire națională și nu au caracter de permanență. Totuși, potrivit unor studii sociologice recente, în ultimii ani s-a înregistrat un interes crescînd al părinților față de cursurile și activitățile educaționale care vizează educația pentru a fi un părinte bun. (http://didactica.genesis.ro/educatia-parintilor-buni-copiii-nostri/).

BDD-A27895 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:42:05 UTC)

BIBLIOGRAPHY

1. Bocoș, M.-D. (coord.) (2016). *Dicționar praxiologic de pedagogie*. Pitești: Paralela 45.
2. Claff, G. (2006). *Parteneriat şcoală-familie-comunitate*. Bucureşti: Step by Step.
3. Mara, D. (2012). *Educational partnership – dynamics and evolution*, în *Acta Universitatis Lucian Blaga. Iurisprudentia*, Nr. 02/2012. Bucureşti: Universul Juridic.

*** (2006).*Educația părinților*. București: MarLink.

4. Telleri, F. (2003). *Pedagogia familiei*. Bucureşti: Didactică şi Pedagogică.
5. http://www.unadonna.it/mamma/la-collaborazione-dei-genitori-nelleducazione-dei-figli/10178/, accesat in 23.01.2018, ora 12.45.
6. https://www.medicinfamiglia.it/come-educare-i-figli-10-regole-guida-per-mestiere-genitori/, accesat in 25.01.2018, ora 21.39.
7. http://didactica.genesis.ro/educatia-parintilor-buni-copiii-nostri/, accesat in 28.01.2018, ora 22.50.

BDD-A27895 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-15 02:42:05 UTC)